

ANTI KORUPCINĖ ANALIZĖ IR VERTINIMAS

Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tolerancijos korupcijai nustatymo Panevėžio r. muzikos mokykloje

Laikotarpis: 2025 m. rugpjūčio 25 d. – 2025 m. rugsėjo 8 d.

Atsakingas asmuo: Mokytoja metodininkė Diana Venckienė

1. Teisinis pagrindas

Analizė atlikta vadovaujantis **Korupcijos prevencijos įstatymu** (2002 m. gegužės 28 d. įstatymas Nr. IX-904) bei jo pakeitimais, taip pat remiantis mokyklos vidaus teisės aktais, reglamentuojančiais skaidrumo ir atsakomybės principus.

2. Rizikos sričių analizė ir vertinimas

Rizikos sritis	Galimi pavojai	Prevencijos priemonės
Mokinių priėmimas	Protekcija, neskaidrus sprendimų priėmimas, palankumo rodymas	Aiškūs ir viešai skelbiami priėmimo kriterijai, komisijos sprendimų protokolavimas
Mokinių vertinimas	Subjektyvumas, neskaidrus vertinimas, nepotizmas	Kolegialus sprendimų priėmimas, skaidrūs vertinimo komisijų sudarymo principai
Santykiai su tėvais ir mokiniais	Kyšiai, dovanos už palankumą, paslaugų teikimą, vertinimą	Informacijos teikimas apie netoleruojamą dovanų/atsilyginimų praktiką, etikos kodekso taikymas
Viešieji pirkimai, paslaugų užsakymai	Finansinė nauda sau ar artimiesiems, neskaidrūs konkursai	Centralizuota pirkimų kontrolė, viešųjų pirkimų įstatymo laikymasis, komisijų darbo viešinimas
Darbo santykiai	Nepotizmas, privilegijų suteikimas pažįstamiems, diskriminacija	Skaidri atranka, pareigybių aprašų viešumas, aiškos kompetencijų vertinimo procedūros
Informacijos sklaida ir pranešimai	Nepranešimas apie pastebėtus neskaidrius veiksmus dėl baimės ar abejingumo	Informacijos suteikimas apie pranešėjo apsaugą, anonimiškų kanalų užtikrinimas, periodiniai mokymai

3. Tyrimo objektas

Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis muzikos mokykloje, **tolerancijos korupcijai** nustatymas, t. y. požiūris į:

- neteisėtų atlygių priėmimą ar siūlymą,
- neskaidrius sprendimų priėmimo procesus,
- nepotizmo (privilegijų suteikimas savo artimiesiems ar šeimos nariams darbo vietose ar kitose

srityse, nepaisant objektyvių kriterijų), protekcijos (tam tikrų asmenų palankumas ar privilegijos, suteikiamos dėl jų pažinčių, ryšių ar statuso, o ne pagal objektyvius kriterijus), neskaidrių vertinimų atvejus,

- kitų neskaidrių veiksmų toleravimą ar nepranešimą apie juos.

4. Tyrimo metodai

1. **Anoniminė apklausos anketa** – darbuotojams pateikti klausimai apie jų požiūrį į įvairias korupcines situacijas.

2. **Vidaus dokumentų analizė** – darbuotojų pareigybių aprašai, etikos kodeksas, darbo tvarkos taisyklės.

3. **Interviu ir diskusijos** – su darbuotojais aptartos galimos korupcijos rizikos situacijos.

4. **Rizikos vertinimas** – nustatytos sritys, kuriose korupcija teoriškai galėtų pasireikšti (pvz., mokinių priėmimas, mokinių vertinimas, viešieji pirkimai).

5. Panevėžio r. muzikos mokyklos atsparumo korupcijai lygio (AKL) vertinimas

2025 m. mokyklos darbuotojų apklausa, atlikta pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 12 straipsnį, rodo, kad **mokykla pasižymi aukštu atsparumu korupcijai (AKL)**, o darbuotojų nuomonės apie skaidrumą, sąžiningumą ir atsakomybę yra daugiausia teigiamos. Tyrimo metu buvo apklausti 15 muzikos mokyklos mokytojų dėl jų požiūrio ir sąmoningumo antikorupcijos klausimais. Apklausoje nedalyvavo du mokytojai: du nauji darbuotojai, kurie dar tik pradeda darbą mokykloje. Naujieji darbuotojai buvo supažindinti su svarbiausia informacija apie antikorupcinį sąmoningumą muzikos mokykloje, įskaitant:

1. **Mokyklos antikorupcinę politiką** – pagrindines nuostatas ir elgesio taisykles.
2. **Konfliktų interesų atpažinimą** – kaip atpažinti ir tinkamai spręsti interesų konfliktus.
3. **Dovanų ir privilegijų priėmimo taisyklės** – kas yra laikoma neleistinu privalumu.
4. **Elgesio su mokiniais ir tėvais principus** – siekiant užtikrinti skaidrumą ir teisingumą.
5. **Pranešimo apie korupcijos atvejus procedūras** – kaip ir kam pranešti apie galimus pažeidimus.
6. **Skatinimą sąžiningam ir etiškam darbui** – mokyklos kultūrą ir vertybes, kurios padeda išvengti korupcijos.

Vidaus dokumentų analizė

Atlikus mokyklos vidaus dokumentų – darbuotojų pareigybių aprašų, etikos kodekso bei darbo tvarkos taisyklių – analizę, nustatyta, kad jie sudaro sisteminių pagrindą darbuotojų veiklos reglamentavimui. Dokumentuose apibrėžiamos darbuotojų funkcijos ir atsakomybės ribos, įtvirtinami profesinės etikos principai, nustatomos darbo drausmės bei elgesio normos. Taip pat išryškėja skaidrumo ir tinkamos organizacinės kultūros užtikrinimo priemonės: aiškus funkcijų paskirstymas, sprendimų priėmimo procedūrų reglamentavimas, prevencinės nuostatos dėl interesų konfliktų, nuostatos, reglamentuojančios dovanų priėmimą bei atsakomybės už vidaus taisyklių pažeidimus. Šių dokumentų analizė leidžia vertinti, kaip formalizuotos nuostatos prisideda prie skaidrios, etiškos ir atsakingos mokyklos veiklos užtikrinimo.

Išsamesnė analizė atskleidžia kelias pagrindines sritis:

1. Žinios ir sąmoningumas

- Dauguma darbuotojų žino, kur rasti mokyklos vidaus taisykles dėl interesų konfliktų, ir jas taiko praktikoje (79 %). 21 % žino taisykles, bet dar nesinaudojo.
- 86 % darbuotojų įvertino savo sąmoningumą korupcijos prevencijos klausimais kaip labai aukštą, o likę 14 % – vidutinį.
- Tai rodo, kad mokyklos darbuotojai **žino apie korupcijos rizikas, moka jas atpažinti ir imasi prevencijos priemonių.**

2. Skaidrumas sprendimų priėmime

- Mokinių priėmimas vertinamas kaip labai skaidrus: 93 % darbuotojų mano, kad kriterijai yra aiškūs, o tik 7 % mato nedideles išimčių galimybes.
- Mokinių vertinimas taip pat laikomas sąžiningu: 79 % darbuotojų vertina kriterijus kaip aiškius, o 21 % mato galimą subjektyvumą retai pasitaikančiuose atvejuose.
- Sprendimai dėl mokinių ar darbuotojų (pvz., papildomos pamokos, pareigų skyrimas)

dauguma darbuotojų vertina kaip **visada sąžiningus** (93 %). Tik nedidelė dalis mano, kad kartais gali pasitaikyti išimčių (7 %).

3. Interesų konfliktų valdymas

- Nors dauguma darbuotojų niekada nesusidūrė su interesų konfliktais (71 %), 21 % susidūrė kartais, 8 % neturi nuomonės.
- Žinios apie interesų konfliktų deklaravimą yra pakankamos: 21 % darbuotojų deklaravo, 71 %

žino, bet dar nebuvo poreikio deklaruoti, 1 darbuotojas nežino, kaip tai padaryti.

- Tai rodo, kad **procedūros yra žinomos ir veikiančios**, tačiau verta sustiprinti darbuotojų gebėjimą jas praktiškai taikyti.

4. Kontrolės ir vadovybės vaidmuo

- 93 % darbuotojų teigia, kad mokyklos sprendimai visada prižiūrimi, o 7 % – dažniausiai. Tai užtikrina, kad **procesai yra prižiūrimi ir rizika manipuliacijoms labai maža**.

- Vadovybė vertinama labai teigiamai: 100 % darbuotojų mano, kad ji pakankamai skatina skaidrumą ir atsakomybę.

- Etikos kodekso nauda korupcijos prevencijai vertinama teigiamai: 73 % mano, kad jis labai padėtų, o 27 % mano, kad poveikis menkas.

5. Stiprybės ir rizikos zonos

Stiprios pusės:

- Aukštas darbuotojų sąmoningumas ir žinios apie vidaus taisykles.
- Skaidrus priėmimo ir vertinimo procesas.
- Vadovybės skaidrumo skatinimas ir efektyvi sprendimų kontrolė.
- Dauguma darbuotojų vertina sprendimų priėmimą kaip sąžiningą ir nepriklausomą nuo pažinčių ar ryšių.

Galimos rizikos zonos:

- Retas subjektyvumas vertinime ar nedidelė tikimybė atsirasti šališkumui.
- Etikos kodekso įgyvendinimas gali dar labiau sustiprinti atsparumą korupcijai.

Bendra išvada

Mokyklos darbuotojų apklausa rodo **labai aukštą atsparumo korupcijai lygį (AKL)**. Skaidrumas, sąžiningumas ir kontrolės mechanizmai veikia efektyviai. Darbuotojų sąmoningumas ir vadovybės palaikymas yra pagrindiniai veiksniai, užtikrinantys, kad sprendimai priimami **aiškiai, sąžiningai ir be šališkumo**. Minimalios rizikos sritys gali būti suvaldytos per papildomą mokymą, etikos kodekso stiprinimą ir procedūrų praktinį taikymą.

Atsakinga už analizę:

Mokytoja metodininkė

Diana Venckienė

2025-09-08

Klausimynas – Antikorupcinis sąmoningumas muzikos mokykloje

Anketa yra anoniminė – Jūsų atsakymai nebus siejami su asmens tapatybe, o surinkti duomenys bus naudojami tik apibendrintai muzikos mokyklos tolerancijos korupcijai įvertinti. Svarbi kiekvieno nuomonė, todėl maloniai kviečiame atsakyti nuoširdžiai.

Užtruksite vos kelias minutes, tačiau Jūsų indėlis padės geriau suprasti ir stiprinti skaidrumo bei sąžiningumo kultūrą.

Instrukcija: pasirinkite vieną atsakymą, kuris geriausiai atspindi jūsų nuomonę.

1. Ar žinote, kur rasti mokyklos darbo vidaus taisykles dėl interesų konfliktų?
 - a) Taip, susipažinau ir jas naudoju
 - b) Taip, bet dar nesinaudojau
 - c) Ne, nežinau, kur jos yra
 - d) Nežinau, ar tokios taisyklės egzistuoja
2. Ar manote, kad mokinių priėmimas vyksta skaidriai?
 - a) Taip, visi kriterijai aiškūs
 - b) Daugumoje atvejų skaidru, bet pasitaiko išimčių
 - c) Ne, dažnai sprendimai subjektyvūs
 - d) Neturiu nuomonės
3. Ar mokinių vertinimas yra sąžiningas?
 - a) Visada taikomi aiškūs kriterijai
 - b) Dažniausiai, bet kartais pasitaiko subjektyvumo
 - c) Ne, privilegijos pasitaiko dažnai
 - d) Neturiu nuomonės
4. Ar teko susidurti su interesų konfliktu savo darbo metu?
 - a) Taip, dažnai
 - b) Kartais
 - c) Ne, niekada
 - d) Neturiu nuomonės
5. Ar manote, kad mokykloje sprendimai dėl mokinių ar darbuotojų (pvz., papildomos pamokas mokiniams, mokinių vertinimas, pareigų skyrimas) kartais gali būti palankūs tam tikriems asmenims dėl jų ryšių ar pažinčių?
 - a) Taip, tai dažnai pasitaiko
 - b) Kartais pasitaiko
 - c) Ne, sprendimai visada priimami sąžiningai
 - d) Neturiu nuomonės
6. Ar žinote, kaip deklaruoti interesų konfliktus?
 - a) Taip, žinau ir deklaravau
 - b) Žinau, bet dar nebuvo poreikio
 - c) Nežinau, kaip tai padaryti

- d) Neturiu nuomonės

7. Kaip dažnai mokyklos sprendimai yra peržiūrimi (prižiūrimi)?

- a) Visada
- b) Dažniausiai
- c) Retai
- d) Niekada

8. Ar etikos kodeksas padėtų sumažinti korupcijos riziką?

- a) Labai padėtų
- b) Tik šiek tiek
- c) Ne, neturėtų įtakos
- d) Neturiu nuomonės

9. Kaip vertinate savo sąmoningumą korupcijos prevencijos klausimais?

- a) Labai aukštas – 4
- b) Vidutinis – 3
- c) Žemas – 2
- d) Neturiu nuomonės – 1

10. Ar mokyklos vadovybė pakankamai skatina skaidrumą ir atsakomybę?

- a) Taip, pakankamai
- b) Dalinai
- c) Ne, trūksta skaidrumo
- d) Neturiu nuomonės